

TIÊU ĐIỂM LUẬT

Cập nhật những thay đổi pháp lý quan trọng hàng tháng có ảnh hưởng đến hoạt động đầu tư và kinh doanh tại Việt Nam. Truy cập Trung tâm Tư liệu của chúng tôi để theo dõi những cập nhật pháp lý mới nhất và tin tức từ LNT & Partners.

Phát triển Nhà mạng Di động Ảo (MVNO) tại Việt Nam: Cơ hội và Thách thức dưới góc độ Luật Viễn thông

Vũ Thanh Minh – Luật sư Thành viên
Lê Anh Thư – Cộng sự

Ngành viễn thông Việt Nam đã có những bước chuyển mình mạnh mẽ trong những năm gần đây, được thúc đẩy bởi quá trình số hóa nhanh chóng và nhu cầu kết nối ngày càng tăng. Các Nhà mạng Di động (MNO) đóng vai trò là trụ cột của hệ sinh thái này, nhưng tốc độ tăng trưởng lại đang bị hạn chế bởi những rào cản về hạ tầng, chi phí vận hành cao và tình hình thị trường gần như đã bão hòa. Trong bối cảnh đó, Nhà mạng Di động Ảo (MVNO) nổi lên như một giải pháp tiềm năng nhằm mở rộng dịch vụ và thúc đẩy cạnh tranh. Với sự hỗ trợ từ khung pháp lý của Luật Viễn thông 2023 và các quy định pháp luật liên quan, MVNO có khả năng tối ưu hóa bức tranh viễn thông tại Việt Nam. Bài viết này sẽ phân tích các thách thức mà MNO đang đối mặt, những lợi thế về vận hành và pháp lý của MVNO, cùng những cơ hội và rào cản mà MVNO có thể gặp phải ở thị trường Việt Nam.

Tình hình Phát triển hiện tại của MNO tại Việt Nam

Rào cản Hạ tầng

Việc phát triển hạ tầng viễn thông tại Việt Nam gặp nhiều thách thức do yêu cầu quản lý nghiêm ngặt. Luật Viễn thông 2023 quy định toàn bộ hạ tầng phải phù hợp với quy hoạch quốc gia và tiêu chuẩn an ninh. Thủ tục cấp phép tại địa phương thường phức tạp và tốn nhiều thời gian, gây ra tình trạng chậm trễ và gia tăng chi phí, đặc biệt đối với MNO khi mở rộng ở khu vực nông thôn.

Chi phí Hạ tầng Cao

Việc xây dựng và duy trì hạ tầng viễn thông đòi hỏi khoản đầu tư lớn vào thiết bị như trạm gốc, cáp quang và trung tâm dữ liệu. Các chi phí thường xuyên cho bảo dưỡng, nâng cấp hệ thống và tuân thủ quy định pháp luật càng làm gia tăng gánh nặng tài chính cho MNO.

Thị trường Gần Bão hòa với Sự Tăng trưởng Hạn chế

Thị trường di động Việt Nam đang tiến sát trạng thái bão hòa, khi số lượng thuê bao di động đã vượt xa dân số. Tính đến tháng 4/2025, cả nước có 104,7 triệu thuê bao băng rộng di động, để lại rất ít dư địa cho tăng trưởng tự nhiên. Thị trường hiện do các MNO lớn như Viettel, VNPT và MobiFone chiếm lĩnh với hơn 90% thị phần, khiến các đối thủ mới khó chen chân nếu không có chiến lược đổi mới.

Tiềm năng Phát triển của MVNO

Các Nhà mạng Di động Ảo (MVNO) mang đến một giải pháp đầy hứa hẹn bằng cách thuê dung lượng mạng từ các Nhà mạng Di động (MNO), qua đó cung cấp dịch vụ mà không cần sở hữu hạ tầng mạng. Mô hình này giúp giảm đáng kể nhu cầu đầu tư lớn vào mạng lưới vật lý, cho phép MVNO tập trung vào đổi mới dịch vụ, xây dựng thương hiệu và nâng cao trải nghiệm khách hàng. Với khung pháp lý được quy định tại Luật Viễn thông 2023 và Thông tư số 08/2024/TT-BTTTT, MVNO có thể tiếp cận mạng lưới của MNO một cách công bằng, góp phần thúc đẩy cạnh tranh và tăng trưởng trong ngành viễn thông.

Lợi thế Pháp lý của MVNO

Khung Pháp lý Đảm bảo Quyền Tiếp cận Công bằng cho MVNO

Điều 13 của Luật Viễn thông quy định MVNO *có quyền* thuê đường truyền hoặc mua dung lượng từ MNO, đồng thời Điều 17 yêu cầu các MNO chiếm vị trí thống lĩnh thị trường *phải* thực hiện hoạt động bán buôn khi được doanh nghiệp viễn thông khác yêu cầu. Điều 4 và Điều 5 của Thông tư số 08/2024/TT-BTTTT tiếp tục củng cố nguyên tắc công bằng bằng cách cấm MNO thực hiện các hành vi phân biệt đối xử về giá, điều khoản hoặc điều kiện dịch vụ khi cung cấp dịch vụ bán buôn. Các MNO thống lĩnh thị trường cũng có nghĩa vụ công khai các hợp đồng mẫu, bảo đảm tính minh bạch và đối xử bình đẳng.

Ít điều kiện và giấy phép

MVNO còn được hưởng lợi từ thủ tục cấp phép đơn giản. Theo Điều 36 Luật Viễn thông 2023, MVNO khi xin cấp giấy phép cung cấp dịch vụ viễn thông phải đáp ứng ít điều kiện hơn so với MNO. Cụ thể:

- i. sở hữu Giấy chứng nhận đăng ký đầu tư hoặc Giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp hợp lệ
- ii. không trong tình trạng giải thể hoặc phá sản; và
- iii. có phương án kỹ thuật và kinh doanh phù hợp với quy hoạch viễn thông quốc gia.

Đáng chú ý, MVNO được miễn các yêu cầu liên quan đến đầu giá trần số hoặc mức vốn tối thiểu để triển khai mạng lưới, giúp giảm đáng kể chi phí gia nhập thị trường. Ngoài ra, MVNO cũng được miễn xin giấy phép hoạt động viễn thông theo Luật Viễn thông, cũng như các loại giấy phép phức tạp liên quan đến xây dựng hạ tầng và vận hành kỹ thuật, cho phép gia nhập thị trường nhanh hơn.

Chi phí Thấp mang lại lợi thế vận hành

Bằng cách tận dụng hạ tầng của MNO, MVNO tránh được các khoản chi đầu tư vốn lớn để xây dựng và duy trì mạng lưới. Nhờ đó, MVNO có thể tập trung vào phát triển các gói dịch vụ tùy chỉnh phù hợp với từng phân khúc khách hàng, ví dụ như gói dữ liệu tốc độ cao giá rẻ cho người dùng phổ thông hoặc gói dịch vụ tích hợp cho thị trường ngách, với mức giá cạnh tranh. Khoản tiết kiệm này cũng mở rộng sang chi phí vận hành, bao gồm nhân sự và quản lý cơ sở vật chất, cho phép MVNO dành nguồn lực cho đổi mới dịch vụ và thu hút khách hàng.

Ví dụ, một công ty trò chơi điện tử có thể hợp tác với MVNO hoặc tự triển khai MVNO để cung cấp gói dữ liệu tối ưu hóa giúp các trò chơi có độ trễ thấp, thu hút nhóm người dùng trung thành mà không gặp phải gánh nặng đầu tư hạ tầng. Những chiến lược này giúp MVNO mang đến dịch vụ chất lượng cao, giá hợp lý, nâng cao trải nghiệm người dùng và thúc đẩy cạnh tranh trong một thị trường vốn đã đông đúc.

Cơ hội cho MVNO tại Việt Nam

MVNO mang đến cơ hội chiến lược cho các doanh nghiệp thuộc lĩnh vực khác như công nghệ tài chính, thương mại điện tử hoặc trò chơi điện tử, nhằm tích hợp dịch vụ viễn thông vào hệ sinh thái của mình. Bằng cách cung cấp dịch vụ MVNO, các doanh nghiệp này có thể tăng điểm chạm với khách hàng, thu thập dữ liệu người dùng và giữ chân người dùng lâu hơn trên nền tảng của mình. Một ví dụ quốc tế nổi bật là Google Fi, một MVNO tích hợp vào hệ sinh thái Google, cung cấp các gói linh hoạt và tận dụng dữ liệu người dùng để cải thiện các dịch vụ như lưu trữ đám mây và quảng cáo. Tại Việt Nam, các công ty công nghệ tài chính hoặc thương mại điện tử đã phát triển có thể áp dụng chiến lược tương tự, kết hợp dịch vụ viễn thông với nền tảng của mình nhằm giữ chân khách hàng và thúc đẩy cơ hội bán chéo sản phẩm.

Ngoài ra, Luật Viễn thông 2023 cho phép MVNO ký hợp đồng bán buôn với nhiều MNO ở các khu vực hoặc quốc gia khác nhau, giải quyết bài toán chuyển vùng quốc tế cho khách du lịch. Bằng cách tổng hợp băng thông từ nhiều MNO, MVNO có thể cung cấp kết nối liên mạch xuyên biên giới, khắc phục “phiền toái khi chuyển vùng” cho người dùng di chuyển sang nước ngoài. Tuy nhiên, hoạt động này phải tuân thủ các quy định về bảo vệ dữ liệu cá nhân theo Luật Viễn thông 2023 và Luật An ninh mạng 2018, yêu cầu các biện pháp bảo mật dữ liệu và an ninh mạng nghiêm ngặt.

Cuối cùng, MVNO còn có tiềm năng phục vụ các thị trường chuyên biệt như dịch vụ phát trực tuyến, giải pháp doanh nghiệp B2B, hoặc các ứng dụng Internet vạn vật (IoT). Ví dụ, MVNO có thể hợp tác với nhà sản xuất thiết bị IoT để tích hợp SIM hoặc eSIM vào máy bán hàng tự động, đồng hồ đo thông minh hoặc xe taxi công nghệ, cung cấp kết nối ổn định, phù hợp với từng trường hợp sử dụng cụ thể. Cách tiếp cận này không chỉ tạo ra nguồn doanh thu mới mà còn giúp MVNO trở thành một phần không thể thiếu của nền kinh tế số tại Việt Nam.

Kết luận

MVNO, với sự hỗ trợ của Luật Viễn thông 2023 mang tính đột phá và các quy định như Thông tư số 08/2024/TT-BTTTT, mở ra một con đường khả thi để thúc đẩy cạnh tranh và đổi mới. Bằng cách tận dụng hạ tầng của MNO, MVNO có thể giảm chi phí, đơn giản hóa thủ tục cấp phép và tập trung vào việc cung cấp dịch vụ tùy chỉnh, giá cả hợp lý. Các cơ hội chiến lược trong tích hợp hệ sinh thái, chuyển vùng quốc tế và thị trường ngách như IoT đem lại tiềm năng tăng trưởng đáng kể. Tuy nhiên,

MVNO cần vượt qua sức ì của người tiêu dùng và đầu tư vào các chiến dịch marketing hấp dẫn để thành công. Với chiến lược phù hợp, MVNO không chỉ có thể phát triển mạnh mẽ trong bức tranh số của Việt Nam mà còn góp phần xây dựng một hệ sinh thái viễn thông toàn diện và năng động hơn.

Tuyên bố miễn trừ trách nhiệm: Bản Tin Pháp Lý này chỉ nhằm mục đích cung cấp thông tin cập nhật về quy định pháp luật. Nội dung trong bản tin không nên được sử dụng hoặc hiểu là lời khuyên pháp lý cho mục đích kinh doanh. LNT & Partners không chịu trách nhiệm đối với việc sử dụng hoặc áp dụng thông tin trong bản tin này cho mục đích kinh doanh. Để được làm rõ hoặc nhận tư vấn pháp lý cụ thể từ Bản Tin Pháp Lý này, vui lòng liên hệ Luật sư của chúng tôi: **Bà Vũ Thanh Minh** qua email Minh.Vu@LNTpartners.com.

LIÊN HỆ:

Để biết thêm thông tin, vui lòng liên hệ với các Luật sư Thành viên của chúng tôi:

Ông Bùi Ngọc Hồng

Sáp nhập & Mua lại, Đầu tư nước ngoài, Tuân thủ Pháp luật, Lao động, Giải quyết tranh chấp

Hong.Bui@LNTpartners.com

Ông Trần Thái Bình

Quản trị doanh nghiệp, Lao động, Đầu tư nước ngoài, Giải quyết tranh chấp, Bất động sản, Sáp nhập & Mua lại, Thuế

Binh.Tran@LNTpartners.com

Bà Hoàng Nguyễn Hạ Quyền

Sáp nhập & Mua lại, Tuân thủ Pháp luật, Lao động, Phá sản & Tái cấu trúc

Quyên.Hoang@LNTpartners.com

Ông Lê Nết

Tài chính & Ngân hàng, Bất động sản, Giải quyết tranh chấp, Sáp nhập & Mua lại, Thuế

Net.Le@LNTpartners.com

Ông Nguyễn Anh Tuấn

Chống độc quyền/Cạnh tranh, Sáp nhập & Mua lại, Lao động, Tuân thủ Pháp luật, Đầu tư nước ngoài

Tuan.Nguyen@LNTpartners.com

Ông Nguyễn Xuân Thủy

Sáp nhập & Mua lại, Đầu tư nước ngoài, Lao động, Thuế

Thuy.Nguyen@LNTpartners.com

Bà Vũ Thanh Minh

Thuế, Đầu tư nước ngoài, Tài chính & Ngân hàng, Quản trị doanh nghiệp, Sáp nhập & Mua lại

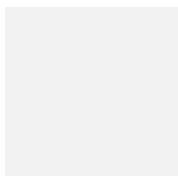
Minh.Vu@LNTpartners.com

Ông Nguyễn Công Phú

Giải quyết tranh chấp

Phu.Nguyen@LNTpartners.com

Ông Nguyễn Văn Tuấn

Tài chính & Ngân hàng, Tuân thủ Pháp luật, Đầu tư nước ngoài, Giải quyết tranh chấp, Sở hữu Trí tuệ

VanTuan.Nguyen@LNTpartners.com

Bà Dương Bá Ánh Duyên

Bất động sản, Quản trị doanh nghiệp, Phá sản & Tái cấu trúc, Sáp nhập & Mua lại

AnhDuyen.Duong@LNTpartners.com

Bà Lương Trung Vân Nhi

Giải quyết tranh chấp, Lao động

VanNhi.Luong@LNTpartners.com

Về chúng tôi

Để biết thêm thông tin, vui lòng liên hệ:

Tp. Hồ Chí Minh (trụ sở chính)

Tầng 21, Tòa nhà Bitexco,
số 2 Hải Triều, Phường Sài Gòn

+84 28 3921 2357

Hà Nội

Tầng 12, Tòa nhà Pacific Place,
83B Lý Thường Kiệt, Phường Cửa Nam

+84 24 3824 8522

LNT & PARTNERS ("LNT") là một công ty luật độc lập tại Việt Nam, cung cấp dịch vụ pháp lý toàn diện với thế mạnh trong các lĩnh vực doanh nghiệp và M&A, cạnh tranh, dược phẩm, bất động sản, hạ tầng, tài chính, cũng như các vụ tranh tụng và trọng tài phức tạp. Chúng tôi tự hào là một trong những hãng luật hàng đầu tại Việt Nam, đồng hành cùng nhiều khách hàng trong nước và quốc tế, bao gồm các tập đoàn thuộc danh sách Fortune Global 500 và nhiều công ty niêm yết uy tín tại Việt Nam.

Nếu bạn cần thêm thông tin về bất kỳ bản tin pháp lý nào, đừng ngần ngại liên hệ trực tiếp với các tác giả.

Lưu ý: Bản tin này chỉ nhằm mục đích cung cấp thông tin tham khảo. Nội dung không được xem là tư vấn pháp lý chính thức và không thay thế cho ý kiến pháp lý trong từng trường hợp cụ thể. Để được tư vấn chi tiết, vui lòng liên hệ các Luật sư Thành viên của chúng tôi.